

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Waldemar Płóciennik

Protokolant Monika Zawadzka

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Marka Zajkowskiego

w sprawie **K.S.** i **N.L.**

skazanych z art. 76 § 1 k.k.s i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 19 lutego 2025 r.,

kasacji wniesionych przez obrońców,

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 28 lipca 2023 r., sygn. akt IX Ka 1269/20,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 17 czerwca 2020 r., sygn. akt II K 60/14,

**1. uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w Kielcach do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym;**

**2. nakazuje zwrócić K.S. i N.L. wniesione przez nich opłaty od
kasacji.**

Kazimierz Klugiewicz Zbigniew Puskarski Waldemar Płóciennik

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Kielcach (orzekając jednoosobowo) wyrokiem z dnia 17 czerwca 2020 r., sygn. akt II K 60/14, uznał oskarżonych K.S. i N. L. za winnych tego, że K.S. pełniąc funkcję prezesa zarządu spółki z o.o. „N” z siedzibą w K., ul. [...] i będąc z tego tytułu odpowiedzialnym za prawidłowe rozliczenie zobowiązań podatkowych tego podmiotu gospodarczego, a N.L. pełniąc funkcję prokurenta w spółce z o.o. „N.” z siedzibą w K., ul. [...] i zajmując się sprawami gospodarczymi oraz finansowymi tego podmiotu gospodarczego, podali nieprawdę w złożonych w dniach 25 lipca 2009 r., 13 sierpnia 2009 r., 25 sierpnia 2009 r., 25 września 2009 r., 8 stycznia 2010 r., 15 stycznia 2010 r. i 25 stycznia 2010 r. do Urzędu Skarbowego w K. deklaracjach VAT-7 tej spółki za miesiące od kwietnia do grudnia 2009 r. poprzez wykazanie w tych deklaracjach wewnątrzwspólnotowych dostaw towarów i stosowanie do nich stawki podatku VAT w wysokości 0%, podczas gdy dostawy te w rzeczywistości nie miały miejsca do podmiotu N.1 s.r.o. podanego jako odbiorca, a towar został przekazany do nieustalonych podmiotów, przez co doszło do narażenia Skarbu Państwa na uszczuplenie zobowiązania w podatku od towarów i usług w kwocie 700.330 zł poprzez naruszenie przepisów art. 42 ust. 1 i art. 86 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (wtedy Dz.U. z 2004 r. Nr 54, poz. 535 z późn. zm.), tj. popełnienia czynów stanowiących przestępstwo kwalifikowane z art. 76 § 1 k.k.s. i z art. 56 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s. Następnie:

- na podstawie art. 76 § 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 2 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. w zw. z art. 38 § 1 pkt 3 k.k.s. oraz w zw. z art. 23 § 1 i 3 k.k.s. i w zw. z art. 28 § 1 i § 2 k.k.s. wymierzył K.S. i N.L. kary po 6 miesięcy pozbawienia wolności i kary grzywny w wysokości po 900 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 120 zł wobec każdego z nich;

- na podstawie art. 20 § 2 k.k.s. w zw. z art. 69 § 1 i 2 k.k. i w zw. z art. 70 § 1 pkt 1 k.k., w brzmieniu przepisów obowiązującym przed wejściem w życie ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, przy

zastosowaniu art. 4 § 1 k.k., wykonanie orzeczonej wobec K.S. kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 3 lata;

- na podstawie art. 20 § 2 k.k.s. w zw. z art. 73 § 1 k.k. w brzmieniu przepisu obowiązującym przed wejściem w życie ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k., oddał K.S. w okresie próby pod dozór kuratora sądowego;

- na podstawie art. 20 § 2 k.k.s. w zw. z art. 72 § 1 pkt 1 k.k., w brzmieniu przepisu obowiązującym przed wejściem w życie ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k., zobowiązał oskarżonego K.S. do informowania kuratora sądowego o przebiegu okresu próby, pisemnie, raz na trzy miesiące;

- na podstawie art. 33 § 1 k.k.s. orzekł wobec K.S. i N.L. środek karny przepadku korzyści majątkowej uzyskanej z przestępstwa skarbowego poprzez uiszczenie zaległej należności publicznoprawnej w kwocie po 350.165 zł wobec każdego z nich;

- wydał orzeczenie o kosztach procesu, obciążając nimi K.S. i N.L.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych oraz prokuratora Sąd Okręgowy w Kielcach (również orzekając jednoosobowo) wyrokiem z dnia 28 lipca 2023 r., sygn. akt IX Ka 1269/20, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok. Kasacje od prawomocnego wyroku Sądu odwoławczego, zaskarżając go w całości, wniesli obrońcy aktualnie skazanych K.S. oraz N.L.. Obrońca K. S. zarzucił:

„I. uchybienie wymienione w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 29 § 1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. polegające na wydaniu wyroku w składzie jednego sędziego, zamiast w składzie trzech sędziów zawodowych, a więc przez sąd, który był nienależycie obsadzony;

II. uchybienie wymienione w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. w zw. z art. 44 § 2 k.k.s. oraz art. 70 § 1 i § 6 pkt 1 ustawy - Ordynacja podatkowa polegające na zaniechaniu umorzenia postępowania pomimo, iż nastąpiło przedawnienie karalności, z powodu przedawnienia należności publicznoprawnej, której narażenie na uszczuplenie jest przedmiotem przestępstwa przypisanego oskarżonemu;

III. uchybienie wymienione w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. polegające na zaniechaniu umorzenia postępowania pomimo, iż zachodzi inna okoliczność

wyłaczająca ściganie, o jakiej mowa w art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k., wobec nieistnienia w obrocie prawnym, na skutek niedoręczenia, a pozostawienia w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia z rażącym naruszeniem art. 151a ustawy - Ordynacja podatkowa, dziewięciu decyzji podatkowych wydanych przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w K. w dniu 27 września 2012 roku określających zobowiązanie spółki „N.” Spółki z o.o. w K. z tytułu podatku VAT za miesiące od kwietnia 2009 r. do grudnia 2009 r., którego narażenie na uszczuplenie jest przedmiotem przestępstwa przypisanego oskarżonemu”.

Obrońca N. L. zarzucił:

„1. Rażąco obrazę art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. art. 29 § 1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. stanowiącą bezwzględną przyczynę odwoławczą poprzez rozpoznanie sprawy na rozprawie w składzie jednego sędziego, zamiast w składzie trzech sędziów zawodowych;

2. Rażąco obrazę art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. w zw. z art. 44 § 2 k.k.s. oraz art. 70 § 1 i § 6 pkt 1 ordynacji podatkowej, poprzez wydanie merytorycznego orzeczenia w sprawie, pomimo iż nastąpiło przedawnienie karalności czynu, albowiem najpóźniej z końcem roku 2014 r. (należności za kwiecień-listopad 2009 r.) i 2015 r. (za grudzień 2009 r.) należności publicznoprawne objęte niniejszym postępowaniem z uwagi na upływ 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku oraz z uwagi na brak skutecznego zawieszenia biegu terminu przedawnienia uległy przedawnieniu;

3. Rażące naruszenie przepisów prawa mogące mieć istotny wpływ na jego treść, a mianowicie obrazę przepisu art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. i w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., polegające na braku odniesienia się do zarzutu podniesionego na rozprawie odwoławczej a dotyczącego upływu terminu przedawnienia należności publicznoprawnej uszczuplonej czynami przypisanymi skazanemu, co spowodowało wydanie zaskarżonego wyroku pomimo upływu tego terminu, a zatem pomimo treści art. 44 § 2 k.k.s.;

4. Rażąco obrazę prawa procesowego, która mogła mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, przez naruszenie art. 433 § 2 w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegające na nierozważeniu zarzutu apelacji dotyczącego obrazu art. 151a ustawy

- Ordynacja podatkowa i przyjęcie, że decyzje Dyrektora Izby Skarbowej w K. z dnia 27 września 2012 r. w zakresie podatku VAT za miesiące od kwietnia do grudnia 2009 r. zostały skutecznie doręczone i stały się prawomocne;

5. Rażąco obrazę prawa materialnego, która mogła mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, przez naruszenie art. 151a ustawy (Ordynacja podatkowa – uzup. SN) w zw. z art. 1 § 1 k.k.s. w zw. w związku art. 76 § 1 k.k.s. i 56 § 1 k.k.s. polegającą na przyjęciu, że decyzje Dyrektora Izby Skarbowej w K. z dnia 27 września 2012 r. w stosunku do spółki N. sp. z o.o. w K. w zakresie podatku VAT za miesiące od kwietnia do grudnia 2009 r. zostały skutecznie doręczone i stały się prawomocne i ostateczne, w sytuacji gdy brak było podstaw do zastosowania art. 151a ordynacji podatkowej w niniejszej sprawie, w konsekwencji nie doszło do uszczuplenia zobowiązania podatkowego i tym samym popełnienia czynu zabronionego wobec braku decyzji właściwego organu administracji skarbowej”.

Obrońcy postulowali uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Kielcach do ponownego rozpoznania, nadto obrońca N. L. w przypadku podzielenia zarzutów sformułowanych w pkt 2-4 kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach i umorzenie postępowania. Obrońcy wystąpili także z wnioskami o wstrzymanie na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. wykonania zaskarżonego orzeczenia. Już w tym miejscu celowe będzie zauważyć, że obrońca K. S. nie wykazał konsekwencji, gdy twierdził, że ustała karalność przestępstwa skarbowego przypisanego skazanemu, a mimo to domagał się uchylenia tylko wyroku Sądu II instancji i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Prokurator Rejonowy w K. w pisemnych odpowiedziach na kasacje wniosła o ich oddalenie jako oczywiście bezzasadnych, natomiast na rozprawie kasacyjnej prokurator Prokuratury Krajowej poparł kasacje w zakresie podniesionego w nich uchybienia z art. 439 §1 pkt 2 k.p.k., wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym Sądowi Okręgowemu w Kielcach.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacje zasługiwały na uwzględnienie, bowiem jest zasadny podniesiony przez skarżących zarzut zaistnienia uchybienia, o którym mowa w art. 439 § 1 pkt 2

k.p.k., polegającego na nienależytej – jednoosobowej – obsadzie orzekającego w niniejszej sprawie Sądu odwoławczego. Wcześniej, uznając, że zachodzi wysokie prawdopodobieństwo wydania wyroku kasatoryjnego, Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 16 kwietnia 2024 r. wstrzymał wykonanie zaskarżonego orzeczenia.

Postępowanie przygotowawcze w przedmiotowej sprawie zostało zainicjowane, wydanym na podstawie m.in. art. 151a § 1 pkt 1 k.k.s. postanowieniem Inspektora Kontroli Skarbowej Urzędu Kontroli Skarbowej w K. z dnia 27 czerwca 2013 r. o wszczęciu śledztwa (k. 539 akt sprawy) i w takiej formie zostało zakończone postanowieniem z dnia 20 grudnia 2013 r. o zamknięciu śledztwa (k. 635). Art. 29 § 1 k.p.k. stanowi, że na rozprawie apelacyjnej i kasacyjnej sąd orzeka w składzie trzech sędziów, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. W tym względzie „inaczej” stanowi art. 449 § 2 k.p.k., który w brzmieniu obowiązującym od dnia 5 października 2019 r. nakazuje sądowi odwoławczemu orzekać na rozprawie jednoosobowo, jeżeli postępowanie przygotowawcze zakończyło się w formie dochodzenia oraz w sprawach z oskarżenia prywatnego, chyba że zaskarżone orzeczenie sąd pierwszej instancji wydał w innym składzie niż w składzie jednego sędziego. Z przytoczonego przepisu wynika, że jeżeli postępowanie przygotowawcze zakończyło się w formie śledztwa skład sądu orzekającego na rozprawie apelacyjnej powinien zostać utworzony przez trzech sędziów.

Modyfikację tej reguły wprowadził art. 14fa ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 340; dalej także: ustawa covidowa), który inaczej niż art. 449 § 2 k.p.k., w sprawach o przestępstwa zagrożone karą pozbawienia wolności, której górna granica nie przekracza 5 lat, nie uzależniał orzekania przez sąd odwoławczy w składzie jednego sędziego – w określonych ramach czasowych – od formy zakończenia postępowania przygotowawczego. W rozpatrywanej sprawie nie miał on jednak zastosowania, bowiem jest w nim mowa tylko o przestępstwach, a nie także o przestępstwach skarbowym. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 18 maja 2022 r., I KZP 15/21 (OSNK 2022, nr 6, poz. 24) stwierdził, że przepis art. 14fa ww. ustawy ma charakter wyjątkowy, a jego

stosowanie ograniczone jest wyłącznie do szczególnej sytuacji stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego. Oznacza to, że musi być on wykładany w sposób zawężający, a wszelkie wątpliwości co do zakresu jego zastosowania powinny być rozstrzygane na rzecz zasady ogólnej, a więc orzekania przez sąd odwoławczy w składzie trzysobowym. Z kolei w uzasadnieniu wyroku z dnia 10 sierpnia 2022 r., IV KK 619/21, Sąd Najwyższy stwierdził, że „konieczna jest wąska interpretacja przepisu szczególnego, w powiązaniu z odseparowaniem przez ustawodawcę pojęcia »przestępstwa« od »przestępstwa skarbowego« (także w ramach tej samej ustawy). W konsekwencji oznacza to, że przepis art. 14fa ustawy z dnia 2 marca 2020 r. nie obejmuje spraw o przestępstwa skarbowe, w których nadal obowiązuje ogólna reguła z art. 29 § 1 k.p.k., przewidująca orzekanie na rozprawie apelacyjnej w składzie trzech sędziów”. Pogląd ten znajdował wsparcie w treści art. 15zzr¹ ustawy covidowej, określającym zawieszenie biegu terminów przedawnienia w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemiologicznego albo stanu epidemii. W punkcie 1 przepis ten (obecnie nieobowiązujący) stanowił, że „w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, ogłoszonego z powodu COVID-19, oraz w okresie 6 miesięcy po ich odwołaniu nie biegnie przedawnienie karalności czynu oraz przedawnienie wykonania kary w sprawach o przestępstwa i przestępstwa skarbowe”. Zatem gdyby intencją ustawodawcy było objęcie dyspozycją przepisu art. 14fa przedmiotowej ustawy zarówno przestępstw, jak i przestępstw skarbowych, zostałyby to wyraźnie wskazane w jego treści. Podobnie w uzasadnieniu wyroku z dnia 20 października 2022 r., II KK 310/22, OSNK 2022, nr 11-12, poz. 46, po przeprowadzeniu analogicznego wywodu prawnego Sąd Najwyższy stwierdził, że „przepis art. 14fa ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2095 z późn. zm.) nie ma zastosowania do składu sądu na rozprawie apelacyjnej w sprawach o przestępstwa skarbowe”.

Podzielając stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w powołanych judykatach i innych (np. postanowieniu z dnia 13 czerwca 2023 r., I KZP 21/22, OSNK 2023, nr 7, poz. 31), należy stwierdzić, że orzekając w sprawie K.S. i N.L. oskarżonych o popełnienie przestępstw skarbowych, Sąd Okręgowy w Kielcach

powinien mieć na uwadze, że w art. 14fa ustawy covidowej nie ma mowy o przestępstwach skarbowych, zatem w sytuacji, gdy postępowanie przygotowawcze w tej sprawie zostało prawidłowo zakończone w formie śledztwa, konieczne było rozpoznanie sprawy na rozprawie apelacyjnej w składzie trzech sędziów. Jak wcześniej wskazano, jednoosobowy skład Sądu odwoławczego skutkował nienależytą obsadą tego Sądu, w konsekwencji uchybieniem określonym w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., które nie zaistniałoby, gdy Sąd II instancji uwzględnił dostępne przed datą wyrokowania orzecznictwo Sądu Najwyższego. Celowe będzie wspomnieć, że w dniu 22 września 2021 r. rozprawa została odroczone, bowiem sędzia przewodnicząca uznała, chociaż wychodząc z innego założenia niż wyżej opisane, że zachodzi konieczność rozpoznania sprawy przez skład kolegiálny Sądu (k. 2035 akt sprawy). Skład ten nie został jednak wyznaczony i w dalszym toku procesu Sąd Okręgowy nadal procedował jednoosobowo.

Prokurator, negując w odpowiedzi na kasację zaistnienie uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., nie przedstawiła przekonujących w tym zakresie argumentów. W szczególności nie przekonuje wywód, że cyt. „ze względów prakseologicznych sprawy potencjalnie mniej skomplikowane, dotyczące czynów zagrożonych niższą karą, z reguły nie wymagają zaangażowania więcej niż jednego sędziego. Od strony celowościowej wskazać należy, że jednoosobowy skład sądu odwoławczego został przez ustawodawcę przewidziany dla spraw drobniejszych (dla czynów zagrożonych karą pozbawienia wolności do lat 5 albo karami łagodniejszego rodzaju, a także dla czynów ściganych z oskarżenia prywatnego). Biorąc pod uwagę charakter zarzucanego oskarżonemu czynu oraz zagrożenie karą pozbawienia wolności, której górna granica nie przekracza 5 lat, zasadnym było rozpoznanie przedmiotowej sprawy w składzie jednoosobowym. Wykładania teleologiczna przemawia za tym, aby przez określenie »przestępstwo« wskazane w art. 14fa w/w ustawy rozumieć również »przestępstwo skarbowe«. Brak jest bowiem racjonalnych przesłanek, dla których sprawy tożsamej wagi (tj. zagrożone karą pozbawienia wolności do lat 5) miałyby być w postępowaniu odwoławczym rozpatrywane w różnych składach, w zależności od tego czy stanowią przestępstwo czy przestępstwo skarbowe”. Niezależnie od tego, że ustawodawca konsekwentnie i nie bez powodu różnicuje pojęcia „przestępstwo” i „przestępstwo skarbowe” (wyżej odnotowano, że również na

gruncie ustawy covidowej, ale też zob. np. art. 258 § 1 k.k.), nie jest zasadne traktowanie zarzucanych oskarżonym przestępstw skarbowych jako „sprawy drobniejszej”. Wszak na gruncie Kodeksu karnego skarbowego zagrożenie czynu karą pozbawienia wolności do lat 5, tj. – pomijając nadzwyczajne obostrzenie kary – karą najsurowszą przewidzianą w tej ustawie (art. 27 § 1), na pewno nie pozwala na traktowanie a priori sprawy jako „drobniejszej”, o małym stopniu skomplikowania.

Jako niezasadny należało ocenić podniesiony przez skarżących zarzut nawiązujący do art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k., oparty na twierdzeniu, że z powodu przedawnienia należności publicznoprawnej, której narażenie na uszczuplenie jest przedmiotem przestępstw skarbowych przypisanych skazanym, na zasadzie art. 44 § 2 k.k.s. nastąpiło też przedawnienie karalności tych przestępstw (na tę okoliczność obrońca K. S. zwrócił uwagę w postępowaniu odwoławczym pismem z 29 sierpnia 2022 r. – k. 2098-2101, które pozostało bez reakcji Sądu). Tego rodzaju argumentację można by podnieść (inną kwestią jest jej skuteczność, skoro pomija unormowanie z art. 44 § 5 k.k.s. i przedstawia wątpliwą interpretację art. 70 § 6 pkt 1 Ordynacji podatkowej) w wypadku, gdyby skazanym przypisano czyny polegające wyłącznie na narażeniu na uszczuplenie należności publicznoprawnej, tj. czyny zakwalifikowane tylko z art. 56 § 1 k.k.s. Tak jednak nie jest, bowiem czyny te zostały kumulatywnie zakwalifikowane także z art. 76 § 1 k.k.s., w którym jest mowa o wprowadzeniu w błąd właściwego organu poprzez podanie danych niezgodnych ze stanem rzeczywistym lub zatajenie rzeczywistego stanu rzeczy i narażeniu na nienależny zwrot podatkowej należności publicznoprawnej. Jest przy tym znamienne, że art. 76 § 1 k.k.s. został powołany przez Sąd meriti jako podstawa prawna wymiaru kary, co oznacza, że uznano, iż znamiona tego przepisu najpełniej charakteryzują czyny sprawców (art. 7 § 2 k.k.s.). Nie pozostawia to wątpliwości, że przy ocenie czy nastąpiło przedawnienie karalności czynów przypisanych oskarżonym należy uwzględnić art. 44 § 1 pkt 2 i § 5 k.k.s., co wyklucza uznanie, że ta ujemna przesłanka procesowa faktycznie zaistniała.

Zbędne jest szersze rozważanie pozostałych zarzutów obu kasacji, bowiem tak jak i zarzut podnoszący przedawnienie karalności, zostały one oparte na błędnym założeniu, że przypisane skazanym przestępstwa skarbowe polegają wyłącznie na narażeniu na uszczuplenie należności publicznoprawnej. Celowe będzie jednak

zauważyć, że chociaż obrońca K. S. podnosi, że zaistniało „uchybieńie wymienione w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. polegające na zaniechaniu umorzenia postępowania pomimo, iż zachodzi inna okoliczność wyłączająca ściganie, o jakiej mowa w art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k., wobec nieistnienia w obrocie prawnym, na skutek niedoręczenia, a pozostawienia w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia z rażącym naruszeniem art. 151a ustawy - Ordynacja podatkowa, dziewięciu decyzji podatkowych wydanych przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w K. w dniu 27 września 2012 roku”, to w istocie w ramach tego zarzutu podnosi, i to pod adresem Sądu I instancji, zarzut uznania (ustalenia), w wyniku naruszenia art. 151a Ordynacji podatkowej, że wspomniane decyzje prawidłowo zostały pozostawione w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia. Jest zresztą znamienne, że w apelacji wniesionej przez obrońcę K. S. (innego niż autor kasacji) kwestię doręczenia oskarżonemu decyzji podatkowych traktowano w kategorii naruszenia art. 151a Ordynacji podatkowej, a nie bezwzględnej przyczyny odwoławczej. Z kasacji wniesionej na rzecz N. L. wynika, że tak samo – jako naruszenie art. 151a Ordynacji podatkowej – ocenia przedmiotową kwestię jego obrońca (zob. zarzut z pkt 5). Gdy chodzi o podniesiony przez tego obrońcę zarzut z pkt 3, to nie jest jasne, jak należy rozumieć twierdzenie, że na rozprawie odwoławczej został podniesiony zarzut upływu terminu przedawnienia należności publicznoprawnej uszczuplonej czynem przypisanym skazanemu. Treść protokołu tej rozprawy nie wskazuje, że dopiero w jej toku został podniesiony wspomniany zarzut, jedynie wskazuje, że obrońca N. L. popierał wniesioną przez siebie apelację, z tym że trzeba zauważyć, iż w tym piśmie zamieszczono wniosek „na podst. art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. i art. 44 § 2 k.k.s. o umorzenie postępowania w sprawie”. W takim razie, jeżeli obrońca uznał, że zaistniał ku temu powód, powinien w kasacji wskazać na nierozważenie przez Sąd odwoławczy tego wniosku apelacji, co jednak nie byłoby zarzutem zasadnym, bowiem Sąd ten, zaznaczając, że „w pełni akceptuje stanowisko sądu rejonowego w tym zakresie”, stwierdził, iż „pozostawienie orzeczeń podatkowych w aktach ze skutkiem doręczenia było prawidłowe”, zatem „w sprawie nie doszło do złamania przepisu art. 151a ordynacji podatkowej” (każe to odrzucić zarzut z pkt 4 kasacji obrońcy N. L., mówiący o nierozważeniu zarzutu apelacji dotyczącego obrazy tego przepisu). W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał, że nie mają racji skarżący,

domagając się umorzenia postępowania „przy przyjęciu, że decyzje podatkowe UKOS w K. nie zostały doręczone, co skutkuje przedawnieniem dochodzenia jakichkolwiek kwot przez Skarb Państwa z mocy art. 44 § 2 k.k.s.”.

Jak wyżej podano, trafność podniesionego przez obrońców zarzutu nienależytej obsady orzekającego w sprawie Sądu Okręgowego w Kielcach skutkowałą uchYLENIEM zaskarżonego kasacjami wyroku i przekazaniem sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym, które zostanie przeprowadzone przez Sąd należycie obsadzony.

Decyzja o zwrocie skazanym uiszczonych opłat od kasacji znajduje oparcie w art. 527 § 4 k.p.k.

Kazimierz Klugiewicz Zbigniew Puskarski Waldemar Płóciennik

[WB]

[r.g.]